GAZETY 23. POLSKIE
Anno 1736.

Z Warſzawy die 6. Xbris.

Drezniéńſkie Liſty *de 27. 9bris* piſane w tym tylko *informant* Iż Kroleſtwo Ichmość w dobrym znayduiąc ſię zdrowiu, zamyślali ieſzcze do Torgau wyiachać ná wielkie polowanie dźikow, gdźie przodem 30. Wozow z rzeczami do Polowania należących wyſłano. Statua s. p. Krola Jmći AUGUSTA II. już ze wſzytkim ieſt ná Nowym Mieśćie zákończona. *Die 5. præſentis* ſtanoł tam z Warſzawy Jmć Pan Generał Major Graff Flemming. *Eadem die* ſtał ſię tam *Caſus*, iż Białogłowa ſłużąca w niebytnośći Pána ſwego y Páni niewiedźiec z iákiey okazyi nożem Dźiećięćiu małemu gardło poderzneła, á potym noż w ręku trzymaiąc poſzła ſama ná Ratuſz proſząc o Dekret ná ſiebie.

W przeſzły Piątek iáko *in Feſto S. Andreæ Apoſtoli* Jmć Xiądz Kanclerz Wielki Koronny obchodząc *Anniverſariam Diem* Imienia ſwego (po odebranym powinſzowaniu od rożnych Panow) wſzytkich tu przytomnych Ichmośćiow zaprośiwſzy do ſiebie ná Obiad, Solennie czeſtował. Sądy J. K. M. Aſſeſſorſkie *de die indie continuatur.*

Jegomość P. Woiewoda Mazowiecki już z tąd powraca do Gdańſka, á Jmć Pan Kaſztelan Czerſki z Imośćią ſwoią wyieżdża za Wiſłę do Pogorzelic Dobr ſwoich.

Z Piotrkowa die 1. Xbris.

Trybunał Koronny *Solita praxi diligentiſſimè continuatur.* Dnia dźiśieyſzego rano Jmć Pana Korzenickiego *ratione Fratricidii patrati per Decretum* oſądzonego, śćięto w Ratuſzu znależytą duſzy dyſpozycyą.

Z Poznania die 23. 9bris.

Sądy Grodzkie tuteyſze znowu do Tygodnia ſą Zalimitowane.

)(*Vice-*

Vice-Rabin Zydowski *in Carcere detentus* o zamordowanie Dźiećięćia: uczyniwszy Dnia onegdayszego Testament poszedł zá Syndykiem Zydowskim, ktorego zaraz Zydom wydano. Inni zaś Zydźi są *sub Custodia* do dalszey Grodu tuteyszego decyzyi.

W Lesznie Kommissya *continuatur*, gdźie prawie codźiennie u Xiążęćia Biskupa Krakowskiego, y u Jmć Páná Woiewody Chełmińskiego Stoły są otwarte. Imość Pani Małachowska Podkanclerzyna Koronna z Synem swoim starszym *die 23. 9bris* wyiachała z Dobr swoich Końskich do Leszna, á z tamtąd ma *dirigere gressus suos* do Drezna do Jmći swego ná Zimową Rezydencyą, gdźie bawić będźie áż do Wiosny.

Z Latyczewa die 22. 9bris

Z Ukrainy donoszą iż Jmć Pan Maliński Starosta Nowogrodzki Regimentarz Partyi Ukraińskiey *Mediis 9bris* poszedł z Woyskiem ku Liśiance. Jmć Pan Hetman W. Koronny *brevi speratur* do Niemirowa, dokąd Dwieśćie Koni Dragonii idźie, dźiś ná noc maią tu stanąć y iuż Officyer dla rospisania Gospod tu przybył, zá ktoremi ieszcze więcey idźie Woyska; słychać zaś że Chłopi z całey Niemirowszczyzny ná głowę ućiekaią do Siczy. Kozacy aż zá Granicą znayduią się około Mirohorodzkiey Pasieki zásiekli się, w padaią często w Granice násze, ále przecie ludźiom po Wśiach y Miasteczkach mieszkaiącym nie szkodzą. Sawa Pułkownik ordynowány z Wołkiem Porucznikiem, y Kommenderowani zpod Letkiey Chorągwi, y Kozakami Horodowemi sobie przydanemi, áby po nad Granicą rewidował mieysca ieżeli się gdźie nieznayduią Haydamacy. Donoszą y to z Ukrainy że Koszowego w Siczy nie masz, ále poiachał po Buławę do Imperátorowey Imośći, Kozacy iednak w Siczy nie maią tákowey licencyi owszem zakaz wielki áby nie wpadali do naszey Granicy. Jmć P. Batkowski Porucznik Jmć Páná Starosty Włodźimirskiego w Bohusławiu z 200. Dragonii z sześć Szwadronámi Pancernych y lekkich *recenter* doniosł że w Granicach naszych nie znayduią się Haydamacy tylko w Czerkasach bywaią. Partya Wołyńska tákże zbliża się ku Ukrainie, y Litewskie Regimenty náznaczone, są pogotowiu *in casu necessitatis*. Uczyniono tu Relacyą że do tych Haydamakow zá

Gra-

Granicą będących przybiegł Puſzkarz y Doboſz z Buzdyganem áby zaniechawſzy ſwywoli, nazad ſię powracali do Siczy.

Z Białey Cerkwi Die 17. 9bris

Jmć Pan Felt-Marſzałek Munich *Die 19. 8bris* ſtánąwſzy w Kijowie, záraz kazał w Mieście Pieczárſkim wyżey Wałow podrabiáć y prowiánty ze wſzyſtkiey máłey Roſſyi zwoźić do Kijowá. Publikowány ieſt tám Uniwerſał Imperatorowey Jeymći aby po wſzytkiey Roſſyi po Miaſtách, Szkołách y Winnicách, wybieráć wyroſtkow ludźi młodych w Rekruty, iákoż iuż nowego Rekrutu ſtáneło 15000. y dwá rázy ná dźień exercytuią ſię, áby byłá gotowość iść kommunikiem bez żadnych Wozow y ciężarow, ále dokąd, *ignotum*. Jmć Pan Felt Márſzałek Munich w Kijowie prawie ze wſzyſtkiemi Generałámi codźiennie miewa *Conſilia*. O Pokoiu z Portą niemáſz pewnośći y owſzem Armaty, Mozdźerze y Moſty mieḋźiáne y inne ámmunicye prowádzą, *allegant* że ku Oczákowu máią poyść ná wioſnę.

Z Chocimiá die 17. 9bris.

Jmć Pan Kołczak Paſzá *Die 14. Currentis* powrocił tu do Weyzyra w Iſakczy zá Dunáiem ſtoiącego, z kąd ſłycháć że Woyná z Moſkwą zápewne ma *ſubſequi*. Woyſká Tureckiego 60000. przeſzedſzy Dunay ná tę ſtronę ma poyść do Benderu ná zimową konſyſtencyą támże w Iſakczy ná Conſilium u Weyzyrá świeżo odprawionym ma być *Concluſum*, áby iák ſtáną lody, Tátárowie w Prowincyą Moſkiewſką wpádali, y Kray plądrowáli; ále że Woyſká Roſſyiſkie linią wyćiągnione wſzędźie ná pogotowiu ſtoią; więc obawiáćby ſię potrzebá, áby znowu Tátárowie przez omyłkę w Polſkie nie wkroczyli Gránice. Niewolniká Polſkiego przez oſtátnią Inkurſyą zábranego bárzo wiele ma ſię znáydowáć w Oboźie Tureckim, y około Dunáiu. Rezydent Moſkiewſki od Porty expedyowány ſtánoł dniá wczoráyſzego w Dárábánách nád Dnieſtrem puł mile od Chocimia, ten dniá dźiśieyſzego ma ſtánąć we Zwáńcu. Lubo záś o Pokoiu między Portą, y Perſami ták wiele było, y do tych czas ſą wiádomośći, iednak temu wierzyć nie trzeba, iako y z Stambułu *bene ſentientes* upewniaią, że Traktat z Perſámi ſtánąć nie może bez wiadomośći Carowey Jeymośći.

Z Mię-

Z Międzyboża de 25. 9bris donoszą, iż tegoż dnia Jegomość Pan Hetman W. Koron: z Jeymośćią swoią támtendy przeieżdżał, śpiesząc do Niemierowa w Ukráinę.

Z Járosłáwia Die 28. 9bris.

W przeszły Poniedźiałek sprawił tu solenny Pogrzeb Jmść P. Oboźny Koronny zá ś. p. Jeymść Pánią Zielińską Burgrabiną Krákowską u OO. Reformatow, potym wszystkich Ichmośćiow ná Chleb Załobny záprośiwszy solennie tráktował. Jegomość Pan Márszałek W. Koronny w Jáworowie *continuat* dotąd swoię Rezydencyą.

Ze Lwowa Die 28. 9bris.

W Poniedźiałek przeszły odpráwiło się tu Wesele Jegomći Pána Potockiego Stárosty Szczerzeckiego, z Jeymośćią Pánną Potocką Starośćianką Grabowiecką w Kámienicy Jegomośći Pána Podczászego Koron: *tam ab intrà quàm ab extra* illuminowáney, ktoremu Aktowi *aderant* Ichmość Xięża Suffrágan Kijowski, Archi Dyákon Lwowski, tákże Ichmość Panowie Wojewodá Smoleński Rzewuski, Podczászy Koronny, Jábłonowski Stárostá Suiecki, Chorąży Hálicki, Podkomorzy Lwowski y Innych wielu Ichmośćiow, tudźiesz Dam iáko to Jeymość Páni Kásztellánowa Krákowska Wdowá, Wojewodźina Ruska Wdowá, Podczászyna, Pisárzowa Koronna *&c:* Kollácya z znacznym kosztem we dwoch Pokoiách odpráwiłá się, podczás ktorey ná Wáłách z Armat Mieyskich trzy rázy ogniá dáno, po Kollácyi we dwoch Pokoiách táńcowáno, wieczorem były przenośiny do Zamku, do ktorego gdy Jeymość Pánná Młoda wiezdżáłá ogniá z Armat dawáno támże zamek był pięknie illuminowány, gdźie podczás Kollácyi gospodárowáła Jeymość Páni Wojewodźina Ruska, po Kollácyi znowu we dwoch Pokoiách tańcowáno áż do 3. godźiny z połnocy, potym Jeymć Pánnę Młodą oddano Jmći Pánu Młodemu, á Ichmość inni roziachali się.

Z Lubliná Die 2. Xbris.

Jmć Pan Wojewodá Lubelski wyiáchał z tąd do Piotrkowá. Jmć P. Wojewodá Sandomirski w Opolu *subsistit.* Jmć Pan Kásztellan Chełmski dniá dźiśieyszego *arripuit iter* do Warszawy.

Podaie się do wiádomośći, Iż wyszłá Xiążká z Druku sub Titulo Scrutinium Juris in re & ad rem Theologico Juridicum *&c: iest bárzo potrzebna osobliwie* Juris Practicis, *Ktoby iey potrzebował niech się referuie do OO. Kármelitow ná Lesznie mieszkáiących.*

GAZETY CUDZOZIEMSKIE.
Anno 1736.

Z Włoch.

z Mádrytu Die 6. 9bris. Jmć Pan Jozef Don Pátinho Pierwſzy Miniſter Krolá Hiſzpáńſkiego lat 77. máiący *die 3. præſentis* w Zamku S. Ildefente *fatiſceſſit*, po ktorym Dwor wielce ieſt żałoſny, ile że ná nim wiele należało gdyż práwie całe *Miniſterium* utrzymywał, umárł *in cœlibatu* niechcąc ſię nigdy żenić, Krol Jmć tedy rozkazał ażeby z znáczną Magnificencyą Pogrzeb Jego był wypráwiony.

Z Liworny Die 10. 9bris.

Przybyli tu niektorzy Officyerowie Hiſzpáńſcy, y Xiążećia *de Montemar* także wkrotce tu ſpodźiewáią ſię, dla ktorego ſtáncya iuż ze wſzyſtkim ieſt wygotowána, y znáczną ápparencyą przyozdobiona. Jeſt też tu pewna wiadomość iż Woyſká Ceſarſkie *in Statu Lucenſi* znáyduiące ſię záczeli Márſz ſwoy prowádźić do Lombárdyi.

Liſty z Korſyki donoſzą, iż Málkontenći uśiłowáli byli oblec y áttákowáć Wieżę *de Campo* názwáną, ále Im nie poſzczęśćiło ſię, gdyż z znáczną ſtrátą rozproſzeni zoſtali, y Bágáźie przy Nich znáyduiące ſię zábráno.

Z Medyolánu Die 11. 9bris.

Xiąże *de Montemar* lubo iuż rożne dyſpozycye poczoł czynić względem lokacyi Woyſká Hiſzpáńſkiego w Toſkánii ná źimową támże Konſyſtencyą, z tym wſzyſtkim ſpodźiewáć ſię każą, iż wkrotce odbierze Ordynáns od Dworu ſwego, áby *in toto* Ewákuácyą uczynił. W tych tu kráiach okolicznie bydło znácznie odchodźi.

Z Turynu Die 12. 9bris.

Krol Jmć względem teráźnieyſzych okoliczności uſtáwicznie miewa *Conſilia*, oſobliwie iednák *quod tangit proprium Dominium. Spargitur* tu że ma *ſubſequi* Máryaż Krolá Jmći Sárdynſkiego z naymłodſzą Xiężniczką Lotáryńſką Lat 25. máiącą z Imienia Elżbietą Tereſſą. Zważywſzy záś mnieypotrzebne teraz Woyſko iuż onego 10000. ábſzeytowáno, ktorego ieſzcze *altero tanto* dálſzy ma náſtąpić ábſzeyt.

Z Wenecyi Die 14. 9bris.

W tych Dniach Jmć Pan Graff *de Froulai* Poseł Krolá Jmći Francuſkiego odebrał Liſty do tuteyſzey Rzeczypltey należące z Konſtántynopolá piſane, ktore w ſobie konfirmácyą względem záwártego między Portą Ottomáńſką y Sophi Perſem *in toto* Pokoiu opiewáią. Jmć Pan Graff *de Fuenclara* Poseł Hiſzpáńſki odebrał przez umyślnego wiádomość, iż Krol Jmć ták ſam dla śiebie iáko y dla Krolá Jmći Sycylijſkiego *omnes Actus* ktore tylko uproiektowáne znaydowáć ſię mogą od Ceſarza Jegomći ákceptował, to ieſt względem Ceſſyi Toſkánij y Renuncyácyi tegoż Wielkiego Xięſtwá *in favorem* Xiążećiá Lotáryńſkiego *cum Succeſſoribus ejus tam Maſculini quam Feminini ſexus*; tákże Xięſtw Parmy y Piacencyi *in favorem* Ceſarzá Jmći *& deſcendentium* Jego *ſine ulla exceptione*, co záraz donioſł Jmć Pan Poseł Hiſzpáńſki Xiążećiu Pio Posłowi Ceſarzá Jmći.

Z Niemiec.

Z Wiednia Die 16. 9bris.

Ceſarz Jmć w Dźień S. Károla z Ceſarzową Imśćią y Xiężną Lotáryńſką tudźieſz dwiemá Xiężniczkámi, weſpoł z Jegomośćią Xiędzem Nuncyuſzem Apoſtolſkim, Posłem Weneckim, y Innemi Ichmćiámi ziachał do Metropolij S. Szcz. paná gdźie Celebrowáno *Anniverſariam Diem Translationis Imaginis B. M. Virginis* w Roku 1696. z Petsch w Węgrzech do tuteyſzey wyżey námienioney Metropolii, tamże celebrował Nabożeńſtwo Jmć Xiądz Kárdynał Collonitz Arcy-Biſkup tuteyſzy. Z támtąd powracáiąc do Zamku Ceſarz Jegomość, odbierał Powinſzowánia od Páńſtwá tu przytomnego, potym *publice* obiádował z cáłą Fámilią. Xiąże Rudolf Kántimir Syn Niebośzczyka Hoſpodará Wołoſkiego przyiachał do Węgier, proſząc Ceſárza Jmći o Protekcyą, iákoż záraz odebrał deklárácyą, y do tego ma ſobie konferowány Regiment y 5000. Czerwonych Złot w Prezenćie.

Przyſzłá tu wiádomość, Iż Jmć Pan Graff Welzeg *Intimus Conſiliarius* Ceſarza Jmći Gubernator Głogowſki y Kommendant cáłego Szląſká w Głogowie *fatiſceſſit*. *Difficultates* wſzelkie między Ceſarzem Jmćią y Krolem Hiſzpáńſkim záchodzące *finaliter* zákończone. Głoſzą przytym iż Jmć Pan *du Theil* Miniſter Krolá Fran-

cu-

cuſkiego ma powracáć do Dworu ſwego, á ná Jego mieyſce *in Charactere* Poſła Extraordynaryinego ma być delegowány Jmć Pan Márſzałek *de Noailles.*

Liſty z Wenecyi donoſzą, iż Graff Fuenklara oderbrał Ordynáns od Dworu ſwego, áby ſię iák nayprędzey wybierał do Dworu tuteyſzego *in Charactere* Poſła Hiſzpáńſkiego.

Kuryer oſtátni, ktory teraz przybył z Fráncyi *ſuperferre* miał *Actum acceſſionis* Korony Hiſzpáńſki do Pokoiu, oraz przyſzłá pewna wiádomość, iż Hiſzpáni zá wyiśćiem tegoż Mieśiącá rugowáć ſię máią z Toſkány, do czego miał być okázyą Liſt Krola Jegomośći Fráncuſkiego do Krolowy Hiſzpáńſkiey piſany, w ktorym wyráził iák śiłá mu ná nieodebrániu dwuletnim z Xięſtwá Lotáryńſkiego należy. Wyiśćie ſekretne Infantá Portugálſkiego z Liſſabony má być okázyą, iż tenże Infant zá uśilną perſwázyą Krolá Portugálſkiego był deklárowáł przyiąć Stan Duchowny, czego potym żáłował. Pięćiá Regimentom Ceſárſkim, to ieſt trzemá pieſzym, á dwiema konnym dány Ordynáns wymáſzerowánia z Węgier do Włoch; Tudźież Graffowi *Kewenhuller* Poſłány Ordynáns pozoſtánia ſię tám we Włoſzech, y konſerwowánia Regimentow támecznych w zupełnym Stanie.

Z Fráncyi.

Z Páryżá Die 16. 9bris.

Przed dwiemá Niedźielámi z Mádrytu przyſzłá tu pewna wiádomość od Poſłá Náſzego *de fatis* Jegomći Páná *Don-Patincho* Pierwſzego Miniſtrá *Status Hiſpanici*, po ktorego śmierći wielka záraz ſtáłá ſię mutácya w Intereſſach *ad Statum* należących, gdyż zá roſkazem Krolá Hiſzpáńſkiego wſzyſtkie Collegia przez trzy dni zámkniente były, Káncelláryą tákże w ktorey znáydowáły ſię Liſty ſekretne zápieczętowáno, oraz *Intimus* onegoż *Secretarius* pszyśiąc muśiał, y Liſty wſzelkie zá Ordynanſem Krolowy Jeymośći z Gábinetu tegoż Miniſtrá zábráno. Aże ſię Graff *Montio* przed poſtronnemi Miniſtrámi z tym klárygował, iako w Poſelſtwie ſwoim do Anglij nie záraz ieſzcze odiedźie, tedy twierdzą, iż Krol Jegomość tym dwiemá *Gubernium Status* tegoż Kroleſtwá konſerowáć będźie. Márſzáłkowi *de Tingai* dány od Krolá Jegomośći Fráncuſkiego Ordynans, áby Generalneral-

neralną uczynił muſtrę nád wſzyſtkim Woyſkiem w Artois, Flándryi, & *in Longum* Rzeki Lámbre ſtoiącym, oraz áby Generałowie tychże Woyſk záwſze ſwoie Regimenty w zupełnym trzymáli komplećie, tudzieſz áby Kommendánći Miaſt Pogránicznych wſzelkie *neceſſaria* konſerwowáli. A że *ſecundùm famam publicam* Pokoy między Ceſarzem Jegomćią y Fráncyą po oddalonych kontrowerſyách nie zawodny być ma, tedy Miniſter Angielſki w kontrowerſyi ſwoiey z Wielkim Pieczętarzem miáney, pytał ſię, coby tákowe ármowánie znáczyło, ná co odebrał tákową Replikę. Iż wiádomo dobrze iáko Ceſárz Jmć nie wſpominaiąc Anglij, Hollándyi y innych Potencyi umnieyſzyć miał Woyſk ſwoich, á teraz coraz to więkſzą czyni Onych Aukcyą, więc y Krolowi Jegomći Fráncuſkiemu zá złe mieć nie potrzebá,. że Potencyą ſwoię ná káżde przypadki w gotowym utrzymuie Stanie. Krol Jegomość Dyrektorem ſtruktur ſwoich *poſt fata* Xiążęćiá *de Antin* nominował Jegomośći Páná Graffa *de Maurepas.* Krol Jegomć Stániſław nominował Officyerow nowoerygowáney Gwárdyi ſwoiey Pieſzey o 300. Ludźiách, nád ktorą Gubernium konferowáne Jegomći Pánu Generałowi Szteinflingowi, nád konną tákże Gwárdyą tenże Krol Jegomość wkrotce ma Nominowáć Officyerow.

Z Hánnowru Die 15. 9bris.

W przeſzłą Sobotę obchodzono tu *anniverſariam diem* Urodzenia Krolá Jmći Angielſkiego z Wielką Mágnificencyą gdźie naprzod przed południem Krol Jmć odebrał Powinſzowánia od przytomnych Miniſtrow tu y Páńſtwá, wieczorem záś odpráwiłá ſię po całym mieśćie koſztowna Illuminácya. Ze záś przy Sobocie pomieniony Feſt przypadał, więc Krol Jmć odłożył go ná Niedzielę, w ktorą wſzyſtkie przytomne Páńſtwo Solennie czeſtowáno, gdźie y Bal był znácznym koſztem wypráwiony y trwał przez cáłą noc przy rezonáncyi Kápelli y máſzkárách, ktorym ná ten czas wchodźić pozwolono.